WYROK TRYBUNAŁU (druga izba)
z dnia 15 września 2005 r. *

W sprawach połączonych C-281/03 i C-282/03

mających za przedmiot wnioski o wydanie, na podstawie art. 234 WE, orzeczeń w trybie prejudycjalnym, złożone przez College van Beroep voor het bedrijfsleven (Niderlandy) postanowieniami z dnia 26 czerwca 2003 r., które wpłynęły do Trybunału w dniu 30 czerwca 2003 r., w postępowaniach:

Cindu Chemicals BV (C-281/03),

Rütgers VFT AG,

Touwen & Co. BV,

Pearl Paint Holland BV,

Elf Atochem Nederland BV,

* Język postępowania: niderlandzki.

Zijlstra & Co. Verf BV,

Chemische Producten Struyk & Co. BV,

Van Swaay Schijndel BV,

Houtbereiding G. Rozendaal BV,

Arch Timber Protection BV (C-282/03)

przeciwko

College voor de toelating van bestrijdingsmiddelen,

przy udziale:

Stichting Behoud Leefmilieu en Natuur Maas en Waal,

TRYBUNAŁ (druga izba),

w składzie: C.W.A. Timmermans, prezes izby, R. Silva de Lapuerta, J. Makarczyk, P. Kūris i G. Arestis (sprawozdawca), sędziowie,

rzecznik generalny: F.G. Jacobs,
sekretarz: M.F. Contet, główny administrator,

uwzględniając procedurę pisemną i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 27 stycznia 2005 r.,

rozważywszy uwagi przedstawione:

— w imieniu Cindu Chemicals BV i.in. przez N.S.J. Koemana, advocaat,

— w imieniu Arch Timber Protection BV przez J.P.L. van Marissinga oraz N.G. Engeringa, advocaten,

— w imieniu College voor de toelating van bestrijdingsmiddelen przez R.J.M. van den Tweela, advocaat,

— w imieniu Stichting Behoud Leefmilieu en Natuur Maas en Waal przez F.F. Scheffera, advocaat,

— w imieniu rządu niderlandzkiego przez H.G. Sevenster oraz J.G.M. van Bakel, działające w charakterze pełnomocników,

— w imieniu rządu duńskiego przez J. Molde'a, działającego w charakterze pełnomocnika,

— w imieniu Komisji Wspólnot Europejskich przez F. Simonetti oraz M. van Beeka, działających w charakterze pełnomocników,

po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 17 marca 2005 r.,

wydaje następujący

Wyrok

1 Wnioski o wydanie orzeczeń w trybie prejudycjalnym dotyczą wykładni dyrektywy Rady 76/769/EWG z dnia 27 lipca 1976 r. w sprawie zbliżenia przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich odnoszących się do ograniczeń we wprowadzaniu do obrotu i stosowaniu niektórych substancji i preparatów niebezpiecznych (Dz.U. L 262, str. 201), zmienionej dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 94/60/WE z dnia 20 grudnia 1994 r. (Dz.U. L 365, str. 1).

2 Wnioski te przedstawiono Trybunałowi w ramach postępowań spornych między Cindu Chemicals BV, Rütgers VFT AG, Touwen & Co. BV, Pearl Paint Holland BV, Elf Atochem Nederland BV, Zijlstra & Co. Verf BV, Chemische Producten Struyk & Co. BV, Van Swaay Schijndel BV, Houtbereiding G. Rozendaal BV a College voor de toelating van bestrijdingsmiddelen (urzędem kompetentnym do udzielania zezwoleń na produkty zawierające pestycydy, zwanym dalej „CTB") oraz między Arch Timber Protection BV a CTB, dotyczących decyzji zezwalających na wprowadzanie do obrotu i stosowanie substancji niebezpiecznych.

Ramy prawne

Uregulowania wspólnotowe

Dyrektywa 76/769

3 Wydana na podstawie art. 100 traktatu EWG (późniejszy art. 100 traktatu WE, obecnie art. 94 WE) dyrektywa 76/769 określa zasady ograniczające wprowadzanie do obrotu i stosowanie niektórych niebezpiecznych substancji i preparatów. Zgodnie z treścią motywów 1–5 dyrektywa ta ma kilka celów, którymi są: ochrona społeczeństwa, szczególnie osób stosujących takie substancje, ochrona środowiska naturalnego i jakości życia ludzi, a także zniesienie przeszkód w handlu wynikających z istniejących uregulowań krajowych w tej materii, które różniąc się co do warunków wprowadzania tych substancji do obrotu i ich stosowania, stanowią przeszkodę w handlu i mają bezpośredni wpływ na ustanowienie i funkcjonowanie wspólnego rynku.

4 Artykuł 1 ww. dyrektywy stanowi, że bez uszczerbku dla stosowania innych odpowiednich przepisów wspólnotowych dyrektywa ta ma na celu ograniczenie wprowadzania do obrotu i stosowania substancji i preparatów niebezpiecznych wymienionych w załączniku I. Artykuł 2 tej dyrektywy stanowi, że „[p]aństwa członkowskie podejmują wszelkie niezbędne środki w celu zapewnienia, aby substancje i preparaty niebezpieczne wymienione w Załączniku mogły być wprowadzone do obrotu lub stosowane wyłącznie z zastrzeżeniem warunków określonych w Załączniku".

5 W załączniku I do dyrektywy 76/769 wymienione zostały substancje i preparaty niebezpieczne oraz ograniczenia w ich wprowadzaniu do obrotu i stosowaniu. Załącznik ten był wielokrotnie zmieniany, w szczególności w celu uzupełnienia go o kolejne niebezpieczne substancje i preparaty.

6 Mocą dyrektywy Rady 89/677/EWG z dnia 21 grudnia 1989 r. zmieniającej po raz ósmy dyrektywę 76/769/EWG (Dz.U. L 398, str. 19) do zawartych w załączniku I substancji i preparatów dodano w pkt 20 związki arsenu. Zgodnie z ww. pkt 20 ust. 1 lit. b) związków tych nie wolno stosować jako substancji i składników preparatów przeznaczonych do stosowania w impregnowaniu drewna. W przypadku tym zakaz nie dotyczy roztworów soli nieorganicznych MCA (miedziowych-chromowych-arsenowych) wykorzystywanych w instalacjach przemysłowych stosujących zabiegi próżniowe lub pod ciśnieniem do impregnacji drewna. Państwa członkowskie mogą dodatkowo zezwolić na swoim terytorium na stosowanie preparatów DFA (dinitrofenolowych-fluorkowych-arsenowych) do konserwacji na miejscu drewnianych słupów już postawionych i służących do podpierania kabli napowietrznych. Preparaty takie muszą być używane przez specjalistów stosujących techniki próżniowe lub ciśnieniowe. Wreszcie ww. pkt 20 stanowi w ust. 2, że „[n]ie wolno stosować jako substancji i składników preparatów przeznaczonych do użycia w obróbce wód przemysłowych, niezależnie od ich zastosowania".

7 Mocą dyrektywy 94/60 w treści pkt 32 załącznika I do dyrektywy 76/769 dodano substancje i preparaty zawierające kreozot, olej kreozotowy lub destylaty smoły węglowej. Punkt 32.1 tego załącznika stanowi, że substancje te nie mogą być

wykorzystywane do impregnowania drewna, jeśli zawierają benzo[a]piren w stężeniu wyższym niż 0,005% masy lub fenole ulegające ekstrahowaniu przez wodę w stężeniu wyższym niż 3% masy. Ponadto zabronione jest wprowadzanie do obrotu drewna impregnowanego takimi substancjami. Zgodnie z pkt 32.1 ppkt i) na zasadzie odstępstwa substancje te mogą być wykorzystywane do impregnacji drewna w instalacjach przemysłowych, jeżeli zawierają benzo[a]piren oraz fenole ulegające ekstrahowaniu przez wodę w stężeniu niższym niż podane wyżej wartości. Wreszcie zgodnie z pkt 32.1 ppkt ii) wprowadzone do obrotu po raz pierwszy drewno impregnowane może być zgodnie z ppkt i) wykorzystane jedynie do celów zawodowych i przemysłowych, na przykład na kolei.

Dyrektywa 98/8/WE

8 Dyrektywa 98/8/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 lutego 1998 r. dotycząca wprowadzania do obrotu produktów biobójczych (Dz.U. L 123, str. 1) ma na celu ustanowienie ramowych zasad dotyczących wydawania zezwoleń na wprowadzanie do obrotu w państwach członkowskich w celach użytkowych produktów biobójczych, jak również stworzenie wspólnotowego wykazu substancji aktywnych, które mogą wchodzić w skład produktów biobójczych.

9 Motyw dwudziesty szósty dyrektywy 98/8 stanowi, że wobec faktu, iż „[w]ykonanie niniejszej dyrektywy w pełnym zakresie i w szczególności programu jej powtórnego przeglądu nie zostanie zakończone przed upływem kilku lat, dyrektywa 76/769/EWG przewiduje ramy do celu dostosowania do rozwoju, na podstawie którego sporządzany będzie pozytywny wykaz ograniczający handel i wykorzystanie niektórych substancji czynnych, jak również produktów lub grup produktów [zawiera przepisy uzupełniające pozytywny wykaz, ograniczając handel i wykorzystanie niektórych substancji czynnych, jak również produktów lub grup produktów.]"

10 Artykuł 2 ust. 1 lit. a) dyrektywy 98/8 zawiera przyjętą dla potrzeb tejże dyrektywy definicję „produktów biobójczych", zgodnie z którą są nimi „[s]ubstancje czynne i preparaty zawierające jedną lub więcej substancji czynnych, które są prezentowane w postaci, w jakiej dostarcza się je użytkownikowi, które mają służyć do niszczenia, odstraszania lub unieszkodliwiania organizmów szkodliwych, zapobiegać ich działaniu lub walczyć z nimi w jakikolwiek inny sposób, przez działanie chemiczne lub biologiczne". Przepis ten stanowi ponadto, że pełny wykaz dwudziestu trzech typów produktów, zawierający indykatywne opisy każdego z typów, umieszczony jest w załączniku V do tej dyrektywy.

11 Zgodnie z art. 5 ust. 1 lit. a) dyrektywy 98/8 państwa członkowskie wydają zezwolenie na produkt biobójczy tylko, „jeżeli wchodzące w jego skład substancje czynne zawarte są w załączniku I lub I A oraz jeżeli spełnione są wymogi, określone w wymienionych załącznikach".

12 Artykuł 16 ust. 1 ww. dyrektywy, w którym przewidziane zostały środki przejściowe, stanowi:

„W drodze dalszych odstępstw od przepisów art. 3 ust. 1, art. 5 ust. 1 i art. 8 ust. 2 i 4, i bez uszczerbku dla ust. 2 i 3, państwo członkowskie może na [przez] okres 10 lat, licząc od daty określonej w art. 34 ust. 1, w dalszym ciągu stosować swój system i praktykę obowiązującą przy wprowadzaniu na rynek produktów biobójczych. W szczególnych wypadkach może ono, zgodnie z obowiązującymi przepisami krajowymi, zezwolić na wprowadzenie na rynek na jego terytorium produktu biobójczego zawierającego substancje czynne, które nie są ujęte w załączniku I lub I A dla produktu tego typu. Takie substancje czynne muszą w dniu, określonym w art. 34 ust. 1, znajdować się na rynku jako substancje czynne produktu biobójczego przeznaczone do innych celów niż cele określone w art. 2 ust. 2 lit. c) i d)".

Uregulowania krajowe

13 Bestrijdingsmiddelenwet 1962 (niderlandzka ustawa o pestycydach z 1962 r., Stbl. 1962, nr 288, zwana dalej „ustawą z 1962 r.") przewiduje system zezwoleń na wprowadzanie do obrotu i stosowanie pestycydów. Mocą art. 1b tej ustawy powołano do życia CTB — niezależny organ administracyjny, mający za zadanie podejmowanie na podstawie tej ustawy decyzji w przedmiocie wniosków o udzielenie zezwolenia na pestycydy i, w stosownych wypadkach, określanie, jak długo udzielone zezwolenia pozostaną ważne.

14 Zgodnie z art. 2 ustawy z 1962 r. na terenie Królestwa Niderlandów zabronione jest dostarczanie, przechowywanie, składowanie, przywóz lub wykorzystywanie pestycydów, na które nie wydano zezwolenia zgodnie z przepisami tej ustawy. Artykuł 3 ww. ustawy stanowi, że dozwolone są tylko takie pestycydy, które odpowiadają wymogom określonym w tym artykule oraz w art. 3a tej ustawy.

15 Zgodnie z art. 4 ustawy z 1962 r. wniosek o udzielenie zezwolenia lub o przedłużenie ważności zezwolenia na dany pestycyd powinien spełniać określone wymogi formalne, które zostały zasadniczo zawarte w Regeling toelating bestrijdingsmiddelen 1995 (rozporządzeniu z 1995 r. w sprawie udzielania zezwoleń na pestycydy, Stcrt. 1995, nr 41). Wniosek rozpatrywany jest tylko wtedy, gdy załączono do niego kompletną dokumentację, ocenianą na podstawie kryteriów określonych w tej ustawie i ustalonych na podstawie zawartych w niej przepisów.

16 Zgodnie z art. 7 ustawy z 1962 r. CTB cofa zezwolenie, o którym mowa w art. 4 tej ustawy, w szczególności jeśli nie są spełnione wymogi określone w art. 3 i 3a tej ustawy lub wymogi ustanowione na podstawie tych przepisów. Zainteresowani są jednak uprawnieni na mocy art. 8 tej ustawy do zaskarżenia takiej decyzji przed College van Beroep voor het bedrijfsleven.

17 Wreszcie Besluit milieutoelatingseisen niet-landbouwbestrijdingsmiddelen (zarządzenie określające warunki wydawania na podstawie przepisów o ochronie środowiska zezwoleń na środki biobójcze, Stbl. 1998, nr 499), przyjęte w 1998 r. na podstawie art. 3a ustawy z 1962 r. nakłada wymóg przeprowadzenia oceny ryzyka wobec substancji czynnej środka biobójczego, by móc określić środki niezbędne dla ochrony środowiska naturalnego.

Postępowania przed sądem krajowym i pytanie prejudycjalne

18 Postępowanie przed sądem krajowym, które dało początek sprawie C-281/03, dotyczy produktów biobójczych, a mianowicie pestycydów przeznaczonych do wykorzystania nierolniczego, zawierających jako substancje czynne destylaty smoły węglowej (karbolineum i olej kreozotowy), które wykorzystywane są do impregnacji drewna. Destylaty smoły węglowej wymienione są w pkt 32 załącznika I do dyrektywy 76/769, zmienionej dyrektywą 94/60 (zwanej dalej „dyrektywą 76/769").

19 W lutym 1996 r. CTB powiadomił skarżące w postępowaniach przed sądem krajowym, na rzecz których wydane zostały zezwolenia dotyczące produktów biobójczych zawierających destylaty smoły węglowej, o zamiarze cofnięcia, po upływie trzyletniego terminu, udzielonego zezwolenia w części dotyczącej produktów do impregnacji drewna w przypadku, gdy zaimpregnowane drewno może mieć bezpośredni kontakt z wodą (w szczególności z wodami gruntowymi), oraz o zamiarze wydłużenia o pięć lat okresu ważności zezwolenia wydanego na wykorzystanie tych produktów w środowisku suchym pod warunkiem przedstawienia przez podmioty, na których rzecz zezwolenia zostały wydane, bardziej szczegółowych danych. Następnie skarżące w postępowaniach przed sądem krajowym złożyły w CTB wnioski o przedłużenie mającego wygasnąć okresu ważności pewnych zezwoleń.

20 W dniu 1 października 1999 r. CTB zdecydował o przedłużeniu do dnia 1 lipca 2001 r. okresu ważności zezwoleń dotyczących wykorzystania produktów do konserwacji drewna na bazie karbolineum i oleju kreozotowego w środowisku suchym.

21 W roku 2000 CTB powiadomił skarżące w postępowaniach przed sądem krajowym o tym, że ocena w sprawie dopuszczalności ww. produktów musi być zgodna z oceną przeprowadzaną na szczeblu wspólnotowym w świetle dyrektywy 98/8, oraz o tym, że aby uzyskać przedłużenie okresu ważności zezwoleń dotyczących ww. substancji, począwszy od 1 lipca 2001 r., zainteresowane przedsiębiorstwa zobowiązane są przedstawić kompletną dokumentację zawierającą bardziej szczegółowe informacje dotyczące zarówno skutków stosowania tych produktów dla środowiska i ich ewentualnego szkodliwego oddziaływania na człowieka, jak i ryzyka, jakie ponoszą użytkownicy tych substancji.

22 W dniu 27 lipca 2001 r. CTB zadecydował o przedłużeniu do 1 listopada 2001 r. okresu ważności zezwoleń dotyczących produktów biobójczych na bazie smoły węglowej ze skutkiem wstecznym od dnia 1 lipca 2001 r.

23 W dniu 25 października 2001 r. na podstawie ustawy z 1962 r. CTB wydał decyzje o pozostawieniu bez rozpoznania wniosków o przedłużenie okresu ważności zezwoleń dotyczących pewnych produktów do impregnacji drewna na bazie karbolineum i oleju kreozotowego z powodu niezałączenia kompletnej dokumentacji. Pismem z dnia 9 listopada 2001 r. skarżące w postępowaniach przed sądem krajowym zaskarżyły te decyzje przed CTB zarzucając przewidzianemu tą ustawą postępowaniu w przedmiocie przedłużenia okresu ważności zezwoleń sprzeczność z dyrektywą 76/769.

24 Decyzją z dnia 28 czerwca 2002 r. CTB oddalił jako bezzasadne złożone przez skarżące zażalenia na decyzje tego organu z dnia 25 października 2001 r. W dniu 7 sierpnia 2002 r. skarżące zaskarżyły tę decyzję przed College van Beroep voor het bedrijfsleven, który zwrócił się do Trybunału z wnioskiem o udzielenie odpowiedzi na pytanie skierowane w trybie prejudycjalnym.

25 Postępowanie przed sądem krajowym, które dało początek sprawie C-282/03 dotyczy produktu biobójczego stosowanego do impregnacji drewna o nazwie „Superwolmanzout-CO", który to produkt zawiera związki MCA i którego dotyczyło wydane przez CTB na rzecz Arch Timber Protection BV zezwolenie z okresem ważności kończącym się w dniu 1 czerwca 2005 r. Przywołane wyżej związki figurują w pkt 20 załącznika I do dyrektywy 76/769.

26 Mocą decyzji z dnia 31 sierpnia i 14 września 2001 r. CTB, działając na podstawie art. 7 ustawy z 1962 r., cofnął z dniem 14 marca 2002 r. udzielone tej spółce zezwolenie w części dotyczącej Superwolmanzout-CO i nie uwzględnił wniosku o przedłużenie okresu ważności zezwolenia dotyczącego tego produktu, złożonego przez ww. spółkę w 1997 r. Pismem z dnia 11 października 2001 r. spółka ta zaskarżyła ww. decyzje przed CTB.

27 W dniu 2 sierpnia 2002 r. CTB oddalił jako bezzasadne zażalenia złożone przez Arch Timber Protection BV na decyzje z dnia 31 sierpnia i 14 września 2001 r. W dniu 6 sierpnia 2002 r. zainteresowana zaskarżyła tę decyzję o oddaleniu zażaleń przed College van Beroep voor het bedrijfsleven, który zwrócił się do Trybunału z wnioskiem o udzielenie odpowiedzi na pytanie skierowane w trybie prejudycjalnym.

28 W obydwu postępowaniach przed sądem krajowym skarżące twierdzą, że ponieważ omawiane produkty spełniają, określone w dyrektywie 76/769, wymogi wprowadzania ich do obrotu i stosowania, dyrektywa ta uprawnia je do posiadania zezwolenia dotyczącego tych produktów. Zdaniem sądu krajowego, w świetle powyższych twierdzeń rodzi się pytanie, czy ww. dyrektywa stanowi wyczerpującą regulację w zakresie substancji, które zostały w niej wymienione, czy też przeciwnie, pozostawia ona państwom członkowskim swobodę w określaniu na szczeblu krajowym dodatkowych warunków, takich jak te, które zostały zawarte w ustawie z 1962 r.

29 Uznawszy, że dyrektywa 76/769 nie zawiera wyraźnej odpowiedzi na pytanie, czy państwa członkowskie uprawnione są stawiać inne wymogi dla wprowadzania do obrotu i stosowania substancji wymienionych w załączniku I do tej dyrektywy niż te, które zawarte zostały w treści tego aktu, College van Beroep voor het bedrijfsleven postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującym pytaniem prejudycjalnym:

„Czy dyrektywa [76/769] upoważnia państwa członkowskie do uzależniania wprowadzenia do obrotu i stosowania danego produktu biobójczego, którego substancja czynna figuruje w załączniku I do tej dyrektywy, od spełnienia dodatkowych warunków?"

30 Postanowieniem Prezesa Trybunału z dnia 28 sierpnia 2003 r. sprawy C-281/03 i C-282/03 zostały połączone do celów procedury pisemnej i ustnej, a także do wydania wyroku.

W przedmiocie pytania prejudycjalnego

31 Jest kwestią bezsporną, że produkty biobójcze, których dotyczą postępowania przed sądem krajowym, wymienione zostały w pkt 20 i 32 załącznika I do dyrektywy 76/769.

32 CTB, Stichting Behoud Leefmilieu en Natuur Maas en Waal (fundacja Maas i Waal powołana dla ochrony przyrody ożywionej i środowiska naturalnego, zwana dalej „fundacją"), a także rządy niderlandzki i duński twierdzą natomiast, że stosowanie produktów biobójczych, których dotyczą postępowania przed sądem krajowym, uregulowane jest w dyrektywie 98/8, która — stanowiąc lex specialis w stosunku do dyrektywy 76/769, o której wykładnię wnosi sąd krajowy — uprawnia państwa członkowskie do nakładania bardziej surowych wymogów w zakresie wprowadzania do obrotu i stosowania omawianych produktów.

33 Z uwagi na to, że dyrektywa 76/769 zawiera postanowienia dotyczące produktów biobójczych, których dotyczą postępowania przed sądem krajowym, odpowiadających definicji zawartej w art. 2 ust. 1 lit. a) dyrektywy 98/8, dla których dyrektywa 98/8 stanowi uregulowanie szczegółowe, Trybunał powinien na wstępie wypowiedzieć się w kwestii związku między tymi dwiema dyrektywami, a w szczególności powinien on określić wpływ, jaki wywiera w niniejszej sprawie druga z tych dyrektyw na stosowanie pierwszej.

34 W tym miejscu należy przypomnieć, że art. 5 ust. 1 lit. a) dyrektywy 98/8 stanowi, że państwa członkowskie dopuszczają produkt biobójczy do obrotu wyłącznie, jeżeli wchodzące w jego skład substancje czynne zawarte są w załączniku I lub I A do tejże dyrektywy oraz jeżeli spełnione są wymogi określone w wymienionych załącznikach.

35 Jednak, jak stwierdza rzecznik generalny w pkt 62 swojej opinii, zostało ustalone, że w dniach, w których wystąpiły zdarzenia, które dały początek postępowaniom przed sądem krajowym, załączniki I i I A do dyrektywy 98/8 nie zostały jeszcze przyjęte. W konsekwencji państwa członkowskie nie miały żadnych uprawnień do tworzenia przepisów regulujących wydawanie zezwoleń na omawiane produkty biobójcze na podstawie tej dyrektywy, jako że przewidziana nią harmonizacja nie była jeszcze w tym okresie w pełni zrealizowana (zob. podobnie w wyroku z dnia 15 lipca 2004 r. w sprawie C-443/02 Schreiber, Rec. str. I-7275, pkt 20).

36 Poza tym, mimo że w art. 16 ust. 1 dyrektywy 98/8 przewidziano dziesięcioletni okres przejściowy, w którym państwa członkowskie mogą w dalszym ciągu stosować swoje systemy obowiązujące przy wprowadzaniu do obrotu produktów biobójczych, to jednak okoliczność ta nie zwalnia państw członkowskich z obowiązku przestrzegania innych przepisów prawa wspólnotowego. Z dwudziestego szóstego motywu ww. dyrektywy wynika, że w oczekiwaniu na całkowite wprowadzenie w życie tej dyrektywy, które zostanie zakończone przed upływem kilku lat, dyrektywa 76/769 zawiera przepisy uzupełniające pozytywny wykaz substancji

czynnych mogących wchodzić w skład produktów biobójczych, ograniczając handel i wykorzystanie niektórych spośród nich, jak również niektórych produktów. Ponadto art. 1 ust. 3 lit. a) dyrektywy 98/8 stanowi, że stosuje się ją „bez uszczerbku dla właściwych przepisów wspólnotowych lub środków przyjętych zgodnie z nimi, w szczególności do [...] dyrektywy Rady 79/769/EWG".

37 Z powyższego wynika, że jeśli w okresie przejściowym dane państwo członkowskie chce uregulować wprowadzanie do obrotu lub stosowanie produktów, do których zastosowanie znajduje dyrektywa 76/769, przepisy krajowe muszą być zgodne z tą dyrektywą.

38 Na podstawie powyższych rozważań należy uznać, że wbrew twierdzeniom CTB, fundacji oraz rządów niderlandzkiego i duńskiego, dyrektywa 98/8 nie ma w niniejszej sprawie wpływu na stosowanie dyrektywy 76/769.

39 A zatem, zgodnie z żądaniem sądu krajowego, należy ocenić stopień harmonizacji przewidziany w dyrektywie 76/769, aby stwierdzić, czy upoważnia ona państwa członkowskie do ustalania na poziomie krajowym dodatkowych warunków wprowadzania do obrotu i stosowania produktów biobójczych, których substancje czynne figurują w załączniku I do tej dyrektywy, takich jak warunki zawarte w ustawie z 1962 r.

40 W opinii fundacji oraz rządów niderlandzkiego i duńskiego ww. dyrektywa, która przewiduje jedynie minimalny stopień harmonizacji, upoważnia państwa członkowskie do nakładania dodatkowych wymogów.

41 W tym miejscu należy po pierwsze przypomnieć, że podstawę prawną dyrektywy 76/769 stanowi art. 100 traktatu EWG oraz że zmiany wprowadzone do niej później przez dyrektywy 89/677 i 94/60, mocą których dodano w załączniku I do tej dyrektywy pkt 20 i 32 dotyczące arsenu i kreozytu, mają za podstawę prawną odpowiednio art. 100a traktatu EWG (późniejszy art. 100a traktatu WE, a obecnie, po zmianie, art. 95 WE) oraz art. 100a traktatu WE. Artykuły te służą harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich mającej na celu ustanowienie i zapewnienie funkcjonowania rynku wewnętrznego.

42 Po drugie, z czwartego i piątego motywu dyrektywy 76/769 wynika, że stanowi ona środek harmonizujący mający na celu usunięcie przeszkód w handlu wynikających z różniących się między sobą przepisów państw członkowskich dotyczących tej materii, które mają bezpośredni wpływ na ustanowienie i funkcjonowanie wspólnego rynku.

43 A zatem zarówno podstawa prawna tej dyrektywy, jak i jej motywy świadczą o tym, że jej celem jest usunięcie w ramach wspólnego rynku przeszkód w handlu substancjami, których dotyczą postępowania przed sądem krajowym.

44 Jak zauważa rzecznik generalny w pkt 37 swojej opinii, cel dyrektywy 76/796 nie byłby spełniony, gdyby państwom członkowskim wolno było zwiększać przewidziane tą dyrektywą obowiązki. Przepisy tej dyrektywy mają charakter wyczerpujący i utrzymywanie przez państwa członkowskie innych wymogów niż zawarte w ww. dyrektywie lub ich tworzenie sprzeczne jest z celem tej dyrektywy (zob. podobnie w wyrokach: z dnia 5 kwietnia 1979 r. w sprawie 148/78 Ratti, Rec. str. 1629, pkt 25–27 oraz z dnia 14 października 1987 r. w sprawie 278/85 Komisja przeciwko Danii, Rec. str. 4069, pkt 22).

45 Za taką wykładnią dyrektywy 76/769 przemawia ponadto treść jej art. 2, który stanowi, że „[p]aństwa członkowskie podejmują wszelkie niezbędne środki w celu zapewnienia, aby substancje i preparaty niebezpieczne wymienione w Załączniku mogły być wprowadzone do obrotu lub stosowane wyłącznie z zastrzeżeniem

warunków określonych w Załączniku." Z brzmienia tego artykułu wynika, że jeśli dana substancja lub produkt figuruje w załączniku do ww. dyrektywy, państwa członkowskie mogą poddawać wprowadzanie ich do obrotu lub ich stosowanie jedynie wymogom zawartym w tym załączniku.

46 Niemniej jednak zgodnie z art. 1 dyrektywy 76/769 reguluje ona ograniczenia w zakresie wprowadzania do obrotu i stosowania substancji i preparatów niebezpiecznych, o których mowa w tej dyrektywie, „[b]ez uszczerbku dla stosowania innych odpowiednich przepisów wspólnotowych". Dlatego też, w przypadku gdy zastosowanie znajdują inne przepisy wspólnotowe dotyczące wprowadzania do obrotu i stosowania ww. substancji i preparatów, należy wziąć je pod uwagę.

47 Wreszcie należy wskazać na okoliczność, że w przypadku dyrektyw wydanych na podstawie art. 95 WE, jeśli państwo członkowskie zamierza utrzymać w mocy lub wprowadzić przepisy krajowe różniące się od dyrektywy harmonizującej, a dotyczące w szczególności ochrony środowiska, może ono na podstawie ust. 4 lub 5 tego artykułu powiadomić Komisję Wspólnot Europejskich o tych przepisach oraz powodach ich wprowadzenia lub utrzymania.

48 Jak zauważył rzecznik generalny w pkt 76 swojej opinii, Królestwo Niderlandów dwukrotnie zwróciło się do Komisji o podjęcie przez nią decyzji, na podstawie art. 95 WE, w sprawie niektórych aspektów niderlandzkich uregulowań dotyczących kreozotu. Komisja rozpatrzyła te wnioski pozytywnie. Nie były to jednak przepisy, których dotyczą omawiane postępowania przed sądem krajowym.

49 W tych okolicznościach na zadane pytanie należy udzielić następującej odpowiedzi: dyrektywę 76/769 należy interpretować w ten sposób, że nie upoważnia ona państw członkowskich do uzależniania wprowadzenia do obrotu lub stosowania danego produktu biobójczego, którego substancja czynna figuruje w załączniku I do tej dyrektywy, od spełnienia warunków w tej dyrektywie niewymienionych, bez uszczerbku dla stosowania innych odpowiednich przepisów wspólnotowych ustanawiających szczególne warunki w odniesieniu do tego produktu.

W przedmiocie kosztów

50 Dla stron postępowania przed sądem krajowym niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed tym sądem; do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż poniesione przez strony postępowania przed sądem krajowym, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (druga izba) orzeka, co następuje:

Dyrektywę Rady 76/769/EWG z dnia 27 lipca 1976 r. w sprawie zbliżenia przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich odnoszących się do ograniczeń we wprowadzaniu do obrotu i stosowaniu niektórych substancji i preparatów niebezpiecznych, zmienioną dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 94/60/WE z dnia 20 grudnia 1994 r., należy interpretować w ten sposób, że nie upoważnia ona państw członkowskich do uzależniania wprowadzenia do obrotu lub stosowania danego produktu biobójczego, którego substancja czynna figuruje w załączniku I do tej dyrektywy, od spełnienia warunków w tej dyrektywie niewymienionych, bez uszczerbku dla stosowania innych odpowiednich przepisów wspólnotowych ustanawiających szczególne warunki w odniesieniu do tego produktu.

Podpisy